

Quick scan ecologie

Van Eeghenstraat 94-98 te Amsterdam

24 november 2021

Samenvatting

Voor de Van Eeghenstraat 94-98 te Amsterdam wordt ruimtelijke ontwikkeling voorbereid.

De aanwezigheid van huismussen, gierzwaluwen en vleermuizen kan op voorhand niet worden uitgesloten.

Bij werkzaamheden waarbij eventuele verblijfplaatsen of nestplekken worden verwijderd of verstoord wordt een aanvullend onderzoek geadviseerd. Bij aanwezigheid van een beschermde soort is een ontheffing noodzakelijk..

Gezien de werkzaamheden wordt een berekening van de stikstofdepositie op het Natura 2000-gebied geadviseerd.

Er wordt geadviseerd te werken buiten de broedperiode.

Inhoud

- 2 – Inleiding**
- 3 – Beschrijving gebied**
- 4 – Waarnemingen**
- 8 – Analyse**
- 10– Advies & Bronnen**

Inleiding

Voor de planlocatie Van Eeghenstraat 94-98 te Amsterdam worden plannen voor ruimtelijke ontwikkeling voorbereid. Op het perceel wordt een pand ingrijpend gebouwd en uitgebreid. Onderdeel van de procedure is een onderzoek naar de potentiële aanwezigheid van beschermde soorten en het maken van een analyse van de mogelijke effecten op die soorten, als gevolg van de werkzaamheden. Hiervoor is door bureau Els & Linde een oriënterend onderzoek uitgevoerd. Het voorliggende rapport geeft een beschrijving van het oriënterend onderzoek naar de effecten op natuurwaarden.

Om een goed oordeel te geven over de potentieel aanwezige beschermde planten en dieren, is op 22 november 2021 door een ecooloog van bureau Els & Linde, een bezoek gebracht aan de planlocatie. Ter plekke is beoordeeld of er beschermde soorten aanwezig kunnen zijn, die schade kunnen ondervinden van de geplande ontwikkelingen. Daarbij is gezocht naar sporen van dieren en is op basis van de begroeiing en de opbouw van het landschap, geschat of er beschermde soorten aanwezig kunnen zijn. De effecten worden beoordeeld als gevolg van de veranderde omgeving en het veranderde gebruik. Verder wordt geanalyseerd of de werkzaamheden die noodzakelijk zijn om de veranderingen te bereiken, een effect veroorzaken.

Colofon

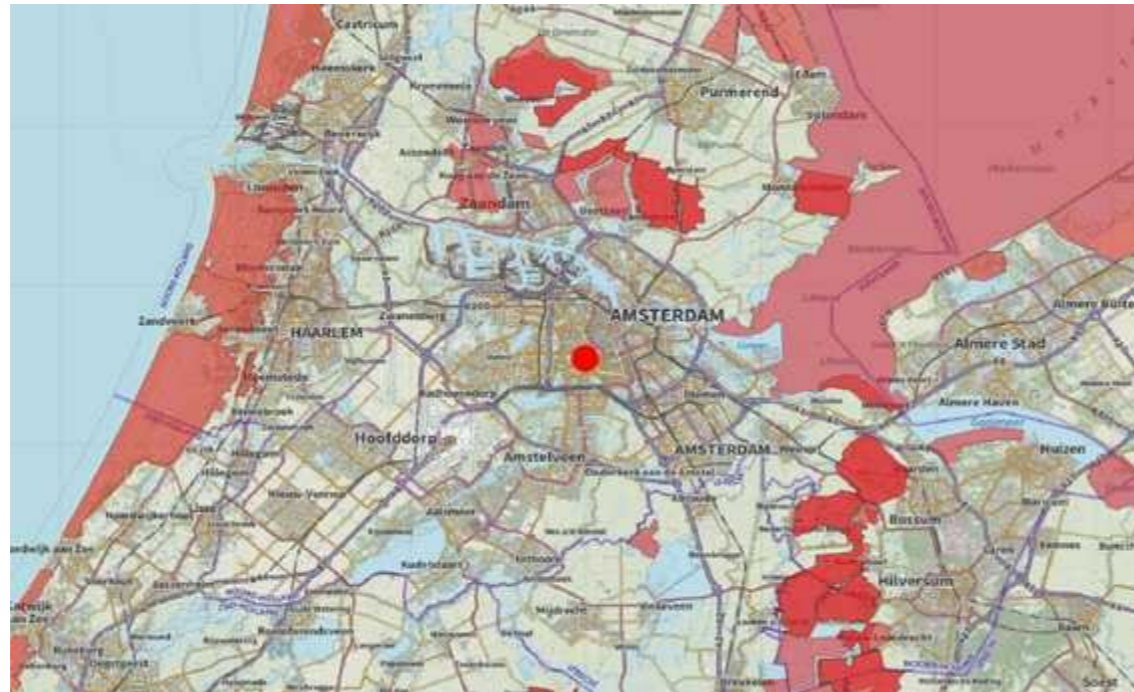
Opdrachtgever	5.1, 2, e
Projectnummer	.
Datum	2021
Auteur	5.1, 2, e
Gecontroleerd	5.1, 2, e
Status	e n e

Els & Linde B.V.
Spechtstraat 59
1223 NX Hilversum
mob 5.1, 2, e
e-mail 5.1, 2, e @elsenlinde.nl

Ligging van de planlocatie

H02 Planomgeving: locatie, omgeving en beschermde natuurgebieden

Ligging van Natura 2000-gebieden ten opzichte van de planlocatie

Ligging van het Natuurnetwerk Nederland (rood) en het weidevogelleefgebied (raster) ten opzichte van de planlocatie

De planlocatie Van Eeghenstraat 94, 96 en 98 betreft een pand dat in gebruik is als kantoor binnen de bebouwde kom van de stad en gemeente Amsterdam in de provincie Noord-Holland. De omgeving van de locatie bestaat uit (soortgelijke)panden, oude stadswoningen en het Vondelpark. De Natura 2000-gebieden liggen op vrij grote afstand. Op 7,5 km afstand van de onderzoekslocatie ligt het Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer. Het dichtstbijzijnde gebied dat is aangewezen als Natuurnetwerk Nederland (NNN) ligt op 2,7 km afstand van de onderzoekslocatie.

Natura 2000

Via de Natura 2000 zijn gebieden beschermd van internationaal belang. Voor deze gebieden zijn doelstellingen geformuleerd voor het behoud van habitats, planten en dieren. Deze Natura 2000-gebieden zijn ook beschermd tegen invloeden van buiten, zoals stikstofdepositie en grondwaterstromen. Voor functies waardoor de depositie van stikstofverbindingen toeneemt is een berekening noodzakelijk van de effecten.

Natuurnetwerk Nederland

Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt het Natuurnetwerk van Nederland. Het Natuurnetwerk Nederland wordt via de ruimtelijke verordening beschermd.

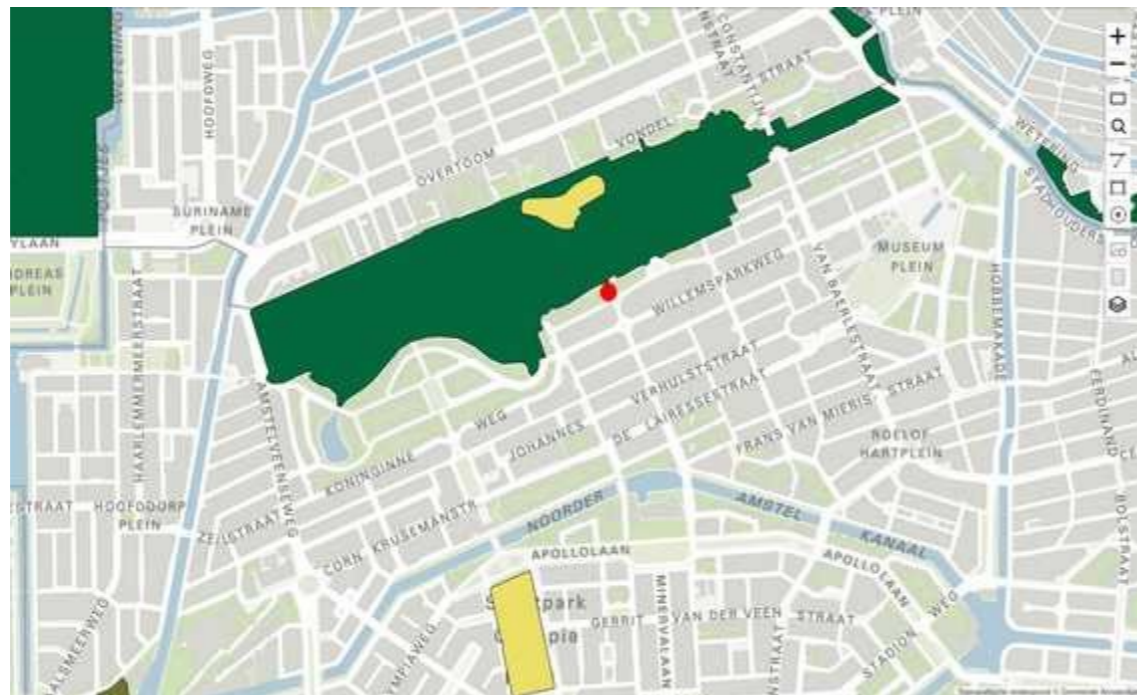
Weidevogelleefgebied

De belangrijke gebieden voor weidevogels zijn in Noord-Holland beschermd. Binnen de gebieden gelden strikte regels, de weidevogels mogen niet verstoord worden. Het weidevogelleefgebied kent geen externe werking. De weidevogelleefgebieden liggen op grote afstand van de planlocatie.

Ecologische structuur en hoofdgroenstructuur

In Amsterdam is een ecologische infrastructuur en hoofdgroenstructuur vastgelegd. Bij ruimtelijke ingrepen wordt gevraagd hier rekening mee te houden. Beide structuren zijn niet afdwingbaar. Deze liggen op relatief korte afstand van de planlocatie.

H03 Waarnemingen: veldgegevens en gegevens uit de literatuur

Ligging van het ecologische structuur en het hoofdgroenstructuur ten opzichte van de planlocatie

Werkwijze

Het onderzoek is uitgevoerd als een quick scan ecologie. Voor zo'n onderzoek wordt door een ecoloog beoordeeld of er een kans is op aanwezigheid van beschermde soorten. Daarbij wordt gelet op de structuur van de omgeving, aanwezige habitats en landschapselementen. Tevens wordt gezocht naar sporen van beschermde soorten. Een quick scan is tevens bedoeld als afbakening van een eventueel afdoend onderzoek.

De quick scan bestaat uit de volgende activiteiten:

- Een literatuur/bronnenonderzoek met betrekking tot de potentieel aanwezige beschermde soorten binnen de planlocatie.
- Een veldbezoek waarbij de locatie worden beoordeeld op habitatgeschiktheid voor beschermde soorten. Hierbij worden bijvoorbeeld de te kappen bomen beoordeeld op geschiktheid voor vleermuizen en jaarrond beschermde nesten.
- Voor de aangetroffen strikt beschermde soorten wordt, door een beschrijving van de ecologische functionaliteit van het gebied (foerageergebied, migratieroute, voortplantingsgebied of winterverblijf, enz.), aangegeven hoe het gebied door iedere soort wordt gebruikt.
- Een schatting van de impact van de werkzaamheden op de (potentieel) aanwezige beschermde soorten.
- Een effectbeoordeling gericht op (eventueel) nabij gelegen beschermde natuurgebieden (Natura 2000-gebieden, Natuurnetwerk en Weidevogelleefgebied).

Om een goed oordeel te kunnen geven is op 22 november 2021 door een ecoloog een bezoek gebracht aan de planlocatie. Tijdens het veldbezoek is onderzocht of er in potentie beschermde planten en dieren aanwezig zijn binnen de planlocatie. Daarvoor is gezocht naar sporen en andere aanwijzingen van planten en dieren. Op basis van de aanwezige herkenbare begroeiing en habitats, is beoordeeld of er leefgebieden aanwezig zijn voor beschermde soorten. Aanvullend is een bureaustudie uitgevoerd naar de potentieel voorkomende planten en dieren in de directe omgeving van de planlocatie. Hierbij is een bronnenonderzoek uitgevoerd, waarbij de verschillende relevante en actuele informatiebronnen zijn geraadpleegd.

Bij de analyse van de effecten is gelet op de effecten veroorzaakt door de veranderde omgeving en het veranderde gebruik. Daarnaast zijn de effecten bepaald die veroorzaakt worden door de ruimtelijke ontwikkelingen. Daarbij is naast de planlocatie sec. gelet op de directe omgeving en de effecten op soorten in de omgeving. In de voorliggende notitie worden de resultaten van de quick scan ecologie besproken.

Waarnemingen

In onderstaande paragrafen worden de soortengroepen beschreven die binnen de planlocatie en de directe omgeving zijn aangetroffen of te verwachten. Tijdens het veldbezoek van 22 november 2021 is onderzocht of er in potentie beschermde planten en dieren aanwezig zijn binnen de planlocatie. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek betrof helder, droog weer met een temperatuur van 5°C en windkracht 1Bft uit het noorden.

Bronnenonderzoek

Voor het onderzoek naar potentieel aanwezige beschermde soorten zijn de beschikbare regionale en landelijke verspreidingsatlassen en enkele digitale bronnen geraadpleegd. Dichtstbijzijnde waarnemingen van vleermuizen en huismussen (*Passer domesticus*) worden gemeld aan Koningslaan ten westen en Vondelpark ten noorden van de planlocatie. Waarnemingen van gierzwaluwen (*Apus apus*) zijn bekend aan Van Eeghenstraat ten oosten en Willemsparkweg ten zuiden van de locatie. Er zijn waarnemingen bekend van buizerds (*Buteo buteo*) en bosuil (*Strix aluco*) in het Vondelpark ten noorden. Er zijn geen waarnemingen van overige strikt beschermde soorten bekend in de omgeving van de locatie.

Vegetatie en planten

Rond het pand zijn een aantal bomen aanwezig zoals de iep (*Ulmus hollandica*), de es (*Fraxinus excelsior*), coniferen en cultivars. Langs de zuidzijde van het perceel in het park is de els (*Alnus glutinosa*), de es en cultivars aangetroffen. In de tuinen en rond de parkeerplaats zijn algemene tuinplanten en struiken aan te treffen zoals viburnum en bamboe. De omheining langs het perceel is voor een groot deel begroeid met klimop (*Hedera helix*). Tussen de bestrating en rond het pand is op een aantal plaatsen mos aan te treffen.

Tegen de gevels van zowel Van Eeghenstraat 94 als 96 is aan de zuidoostzijde ter hoogte van de bovenste verdieping muurvaren (*Asplenium ruta-muraria*) aangetroffen. Geadviseerd wordt om te kijken of deze tijdens en na de werkzaamheden behouden kunnen blijven.

Tijdens het oriënterend onderzoek zijn binnen de planlocatie geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Beschermde plantensoorten zijn binnen de planlocatie ook niet te verwachten.

Zoogdieren

Juridisch zwaarder beschermde soorten

Vleermuizen zijn de belangrijkste groep strikt beschermde dieren die verwacht kunnen worden. Vleermuizen kunnen schade ondervinden van de ruimtelijke ontwikkelingen en kunnen hierdoor een belemmering zijn. De planlocaties en de directe omgeving zijn daarom nauwkeurig onderzocht op de aanwezigheid van potentieel geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen, evenals essentiële vliegroutes en foeragegebieden.

Verblijfplaatsen

Vleermuizen zijn in twee groepen te verdelen; enerzijds de soorten die in gebouwen een verblijfplaats hebben en anderzijds de soorten die in bomen een verblijfplaats hebben. De kraamkolonie van de laatvlieger (*Eptesicus serotinus*) en de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) komen – voor zover bekend - alleen in gebouwen voor. Ze wonen in de spouwmuur, achter betimmering, onder daklijsten en dakpannen. De vaste verblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) en de watervleermuis (*Myotis daubentonii*) kunnen zowel in spleten en gaten in bomen, als in gebouwen voorkomen. Ze kiezen in de regel gebieden met een groot aanbod aan geschikte holten op een klein oppervlak.

Het pand heeft platte daken en schuine daken met dakpannen. Deze vertonen op een aantal plaatsen kieren en openingen zoals rond de dakkapellen en bij de aansluitingen met de zijgevels van de zolderverdiepingen. De dakranden en goten zijn van hout en vertonen op een aantal plaatsen kieren langs de gevels. De gevels zijn van opgemetseld steen welke over ventilatie openingen beschikken met fijnmazige metalen roosters. De roosters zijn intact en vertonen geen grote openingen. Er zijn geen overige openingen aangetroffen in de gevels. De houten erkers tegen de zijgevels vertonen op een aantal plaatsen kieren en openingen. De uit hout en steen bestaande balkons en de houten kozijnen en deurposten vertonen geen zichtbare openingen. De openingen in de pannendaken, onder de houten dakranden/goten en de houten erkers bieden mogelijkheid voor vleermuizen om zich op te houden in het pand. Tijdens het oriënterend onderzoek zijn geen sporen van vleermuizen aangetroffen op en in de directe omgeving van de planlocatie. In de bomen binnen en in de directe omgeving van de planlocatie zijn geen zichtbare holtes aangetroffen, waarin vleermuizen zich kunnen ophouden.

Er zijn geen aanwijzingen gevonden voor de aanwezigheid van soorten als de gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*). Dit dier heeft een grotere opening nodig omdat deze soort naar binnen vliegt in plaats van kruipt.

Potentiële vliegroutes en foeragegebieden

De locatie valt binnen de bebouwde kom van Amsterdam. De kans op een jachtgebied in de directe omgeving is niet aanwezig. Potentiële vliegroutes zijn niet aanwezig. Vervolgstappen voor vliegroutes en foeragegebieden van vleermuizen zijn niet noodzakelijk gezien de plannen op locatie.

Laag beschermde zoogdieren

Binnen de planlocatie is een kleine kans op algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren, zoals egel (*Eurinaceus europaeus*), spitsmuizen en muizen. De kans op aanwezigheid van de marters is niet aanwezig. Dit door het ontbreken van geschikt habitat binnen de planlocatie.

Vogels

Jaarrond beschermd nest

Tijdens het ecologisch onderzoek is gezocht naar aanwijzingen voor het voorkomen van vogels met een vaste verblijfplaats binnen het plangebied. Gekeken is naar potentieel geschikte nestplekken voor vogels met een jaarrond beschermd nest. Er is geschikt habitat aanwezig in de omgeving voor huismussen. Binnen de planlocatie kunnen huismussen zich vestigen onder de pannendaken van het pand via de aanwezige openingen. Gierzwaluwen kunnen zich vestigen onder de pannendaken en achter de houten goten via de aanwezige openingen. Er zijn geen sporen van gierzwaluwen of huismussen aangetroffen binnen en in de directe omgeving van de locatie. Nesten van roofvogels of uilen zijn niet waargenomen binnen en in de directe omgeving van de planlocatie tijdens het oriënterend onderzoek.

Algemene broedvogels

Gezien de omgeving is de kans op algemeen voorkomende broedvogels aanwezig. Er is mogelijkheid voor vogels om te nestelen in de bomen, struiken en begroeiing binnen en in de directe omgeving van de planlocatie. Ook op de platte daken en onder de pannendaken van het pand is het mogelijk voor een aantal algemene soorten om zich te nestelen. Er moet rekening gehouden worden met het broedseizoen voor en tijdens de werkzaamheden.

Herpetofauna en vissen

Er is geen oppervlaktewater aanwezig voor watergebonden organismen op of in de omgeving van de planlocatie. Aanwezigheid van watergebonden organismen is daarom niet te verwachten binnen de planlocatie.

Overige soorten

Er zijn, gezien de voorkomende biotopen, geen beschermde bijzondere insecten of overige soorten te verwachten binnen het perceel. Deze soorten stellen hoge eisen aan hun leefgebied; de planlocatie voldoet hier niet aan. De aanwezigheid van beschermde overige soorten worden daarom uitgesloten binnen de planlocatie.

H04 Analyse: beoordeling van de effecten op de natuurwaarden

Bij de analyse wordt gelet op de effecten als gevolg van het veranderde gebruik en de veranderde inrichting. Daarnaast wordt gelet op de effecten als gevolg van de werkzaamheden om de veranderingen te bereiken. Voor zover de planlocaties binnen het Natuurnetwerk Nederland, Natura 2000 of andere beschermde natuurgebieden liggen, worden de effecten op deze beschermde natuurgebieden getoetst. Voor de Natura 2000-gebieden is de externe werking eveneens van belang; de belangrijkste externe effecten worden veroorzaakt door toename van depositie, geluid en licht. Daarnaast kunnen veranderde grondwaterstromen een effect veroorzaken.

Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming kent een afdeling voor soortbescherming en een afdeling voor gebiedsbescherming. Binnen de gebiedsbescherming zijn de Natura 2000-gebieden beschermd. De bescherming geldt ook voor externe factoren; zoals grondwaterstromen en stikstofdepositie.

De soortbescherming binnen de Wet natuurbescherming richt zich op de internationale afspraken, en geeft een uitbreiding van de beschermde soorten door aan de Rode Lijst (bedreigd en ernstig bedreigd) een beschermd status te koppelen. Binnen de bebouwde kom is de belangrijkste wijziging in de beschermde soorten het vervallen van de bescherming op muurplanten en orchideeën.

Beschermde soorten

Uit de resultaten van de quick scan ecologie van 22 november 2021 is gebleken dat het mogelijk is voor vleermuizen om zich op te houden onder de daken, onder de houten dakranden/goten en houten erkers via de aanwezige openingen en kieren. Als deze openingen en kieren niet vrij of behouden kunnen blijven wordt een aanvullend onderzoek naar vleermuizen geadviseerd.

Er is mogelijkheid voor huismussen en gierzwaluwen om te nestelen onder de pannendaken via de openingen in de daken. Ook achter de houten goten is het mogelijk voor gierzwaluwen om zich op te houden. Als deze openingen niet vrij of behouden kunnen blijven wordt een onderzoek naar huismussen en gierzwaluwen geadviseerd.

Met de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met de mogelijke aanwezigheid van algemene broedvogels in de bomen, struiken en begroeiing binnen en in de directe omgeving van de planlocatie. Ook op de platte daken en onder de pannendaken van het pand is het mogelijk voor een aantal algemene soorten om zich te nestelen. Er moet rekening gehouden worden met het broedseizoen voor en tijdens de werkzaamheden.

Zorgbeginsel

Binnen de gebieden is kans op algemeen voorkomende soorten waarmee rekening moet worden gehouden. Aangetroffen dieren die niet uit zichzelf de werkgebieden kunnen verlaten, die-

nen – onder begeleiding van een ecooloog – in veiligheid te worden gebracht en buiten de werkgebieden te worden uitgezet. Schuilplekken zoals bladhopen, hout- en steenstapels e.d. dienen eerst te worden gecontroleerd op schuilende dieren. In zijn algemeenheid dienen geschikte schuil- en overwinteringsplekken voor dieren buiten de werkterreinen intact te worden gelaten.

Eventueel noodzakelijke kap moet buiten de kwetsbare periode (winter) worden uitgevoerd en voorafgaand aan de kap (of het anderszins vrijstellen van een werkplek) is het verstandig een ecooloog te laten beoordelen of effecten zijn te verwachten en eventueel maatregelen te (laten) nemen om die effecten te verminderen.

Met de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met de mogelijke aanwezigheid van algemene broedvogels in de bomen, struiken en begroeiing binnen en in de directe omgeving van de planlocatie. Ook op de platte daken en onder de pannendaken van het pand is het mogelijk voor een aantal algemene soorten om zich te nestelen. Er moet rekening worden gehouden met het broedseizoen voor en tijdens de werkzaamheden.

In de nieuwe Omgevingswet zijn enkele wijzigingen opgenomen die zijn weerslag hebben op het ecologisch onderzoek. De belangrijkste wijziging is de doorlooptijd c.q. houdbaarheid van een rapport dat is gesteld op 2 jaar voor alle onderzoeken. Verder is de zorgplicht aangescherpt. Het zal zich nog moeten uitkristalliseren, maar het lijkt er op dat ook algemene soorten geïnventariseerd moeten worden (het simpel vaststellen dat ze niet zijn uit te sluiten is niet genoeg). Niet duidelijk is hoe intensief dat onderzoek moet zijn. Vooralsnog zullen we in een aanvullend onderzoek ook nadrukkelijk deze soorten benoemen.

Natura 2000

Het beschermde Natura 2000-gebied ligt op een afstand van ongeveer 7,5 km van de planlocatie. De plannen betreffen werkzaamheden aan en uitbreiding van het pand. De kans dat er een significante wijziging in de emissie is, is aanwezig. Een berekening van de stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden is nodig gezien de aard van de werkzaamheden. Andere aantastingen van kwalificerende habitats of soorten in het Natura 2000-gebied door de werkzaamheden, kunnen worden uitgesloten.

Natuurnetwerk Nederland

De gebieden die onderdeel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland liggen op grote afstand van de planlocatie. Gelet op de afstand, aard en de omvang van het voornemen, wordt geen effect verwacht.

H05 Conclusie, advies en gebruikte bronnen

Voor de planlocatie Van Eeghenstraat 94-98 te Amsterdam worden plannen voor ruimtelijke ontwikkeling voorbereid. Op het perceel wordt een pand ingrijpen gebouwd en uitgebreid.

Voorliggend rapport betreft een onderzoek naar effecten op natuurwaarden. Door een ecooloog van bureau Els & Linde B.V. is op 22 november 2021 beoordeeld of er beschermde plant- en diersoorten aanwezig zijn binnen de planlocatie en of deze soorten schade ondervinden van de gewenste ontwikkelingen.

Beschermde soorten

Uit de resultaten van de quick scan ecologie is gebleken dat het mogelijk is voor vleermuizen om zich op te houden onder de daken, onder de houten dakranden/goten en houten erkers via de aanwezige openingen en kieren. Als deze openingen en kieren niet vrij of behouden kunnen blijven wordt een aanvullend onderzoek naar vleermuizen geadviseerd.

Er is mogelijkheid voor huismussen en gierzwaluwen om te nestelen onder de pannendaken via de openingen in de daken. Ook achter de houten goten is het mogelijk voor gierzwaluwen om zich op te houden. Als deze openingen niet vrij of behouden kunnen blijven wordt een aanvullend onderzoek naar huismussen en gierzwaluwen geadviseerd.

Met de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met de mogelijke aanwezigheid van algemene broedvogels in de bomen, struiken en begroeiing binnen en in de directe omgeving van de planlocatie. Ook op de platte daken en onder de pannendaken van het pand is het mogelijk voor een aantal algemene soorten om zich te nestelen. Er moet rekening gehouden worden met het broedseizoen voor en tijdens de werkzaamheden.

Natura 2000 en Natuurnetwerk Nederland

De kans dat er een significante wijziging is in de emissie, is aanwezig. Een berekening van de stikstofdepositie wordt gezien de aard van de werkzaamheden geadviseerd. Andere effecten op de Natura 2000-gebieden en/of het Natuurnetwerk Nederland zijn uit te sluiten.

- Anonymus (2017). Kennisdocument huismus, BIJ12
- Anonymus (2017). Kennisdocument gierzwaluw, BIJ12
- Anonymus (2017). Kennisdocument gewone dwergvleermuis, BIJ12
- Hoogeboom, H.M., F. Visbeen, J. Wondergem, W. Ruitenbergh (2014) Atlas van de Noord-Hollandse zoogdieren. NOZOS, Landschap Noord-Holland.
- Riet, B. van, H. van der Goes, Th. Baas, C. van den Tempel, W. Menkveld & F. Visbeen (2014) Atlas van de Noord-Hollandse flora. Landschap Noord-Holland.
- maps.amsterdam.nl
- provincieoordholland.nl
- quickscaanhulp.nl (bevat waarnemingen uit de NDFF)
- Scharringa, C.J.G., W. Ruitenbergh & P.J. Zomerdijk (2010) Atlas van de Noord-Hollandse broedvogels 2005-2009. SVN, Landschap Noord-Holland.
- waarneming.nl